Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U001822

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жалко Діна Дмитрівна

2. Dina D. Zhalko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство

Дата захисту: 26-05-2026

Спеціальність за освітою: Середня освіта

Місце роботи здобувача: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12588

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16

Тема дисертації:

1. Маркування інтертекстуальності й інтердискурсивності в сучасних англійськомовних художніх творах

2. Marking of intertextuality and interdiscursivity in contemporary English fiction

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено розкриттю специфіки маркування інтертекстуальності та інтердискурсивності в сучасних англійськомовних художніх творах шляхом комплексного аналізу текстодискурсивних засобів позначення цих феноменів у корпусі досліджуваного матеріалу. В роботі вперше маркування інтертекстуальності та інтердискурсивності розглянуто як бінарний когнітивнокомунікативний процес, що передбачає позначення й розпізнавання сигналів міжтекстових і міждискурсивних зв'язків у сучасних англійськомовних художніх творах. Бінарність маркування відображає його інтенційнорецептивну природу та охоплює відповідно два взаємопов'язані виміри: 1) інтенційний, що визначає маркування як індивідуальноавторську стратегію, чия суть полягає у створенні когнітивнокомунікативного сигналу певного інтертекстуального та / або інтердискурсивного елементу; 2) рецептивний, пов'язаний із розпізнаванням такого сигналу, а відтак інтерпретацією відповідного елементу. Операційною одиницею аналізу маркування інтертекстуальності та інтердискурсивності в досліджуваних художніх творах визначено маркер як формальносемантичний елемент тексту (графічний, лексикосемантичний, морфосинтаксичний,

словеснообразний, сюжетнокомпозиційний, оповідний і візуальний), що актуалізує його інтертекстуальні або інтердискурсивні характеристики. У роботі запропоновано комплексну методику аналізу маркування інтертекстуальності та інтердискурсивності в англійськомовних художніх творах, що охоплює три етапи: 1) теоретикометодологічний, 2) аналітико-інтерпретативний та 3) систематизувальноінтерпретативний. Теоретикометодологічний етап передбачає створення на основі передових досягнень новітньої гуманітаристики теоретичного та методологічного підґрунтя дослідження маркування інтертекстуальності та інтердискурсивності в сучасних англійськомовних художніх творах. Аналітикоінтерпретативний етап спрямований на виявлення текстодискурсивних засобів маркування інтертекстуальності й інтердискурсивності, їх групування та семантикопрагматичну інтерпретацію. Систематизувальноінтерпретативний етап має на меті впорядкування та тлумачення семантикопрагматичних ефектів, що виникають завдяки функціонуванню в художньому тексті інтертекстуальних та / або інтердискурсивних елементів. Методика дослідження маркування інтертекстуальності й інтердискурсивності в сучасних англійськомовних художніх творах базується на інтеграції загальнонаукових методів, якот індукції та дедукції, аналізу та синтезу, порівняння та систематизації; та власне лінгвістичних і літературознавчих методів, зокрема уважного читання з опертям на когнітивну теорію розподілу уваги в мові й тексті, семантикостилістичного, семантикопрагматичного, семантиконаративного, контекстуальноінтерпретаційного, сюжетнокомпозиційного, когнітивнодискурсивного і мультимодального аналізу. Маркування інтертекстуальності в досліджуваних англійськомовних художніх творах здійснюється прямим та непрямим способами. У прямий спосіб інтертекстуальність виявляється за допомогою мовнотекстових, дискурсивних та візуальних маркерів. Мовнотекстові маркери інтертекстуальності охоплюють графічні (курсив, лапки, великі літери), лексикосемантичні та морфосинтаксичні засоби. Дискурсивні маркери виявляються через дискурсні сценарії, темпоральноісторичні вказівки, авторські метакоментарі. Візуальними маркерами інтертекстуальності слугують статичновізуальні та динамічновізуальні образи. У непрямий спосіб інтертекстуальність в проаналізованих художніх творах маркується шляхом її контекстуалізації, застосування прийому стилізації, сюжетномотивних структур та символьних образів. Маркування інтердискурсивності, тобто позначення й розпізнавання взаємозв'язків між різними дискурсами в тексті здійснено за допомогою прототипної, ситуативної та функційноієрархічної моделей. Залучення прототипної моделі інтердискурсивності дало змогу диференціювати дискурси за тематикою, типом втіленого в них знань, прагматичною настановою, тональною системою, комунікативною метою, особливостями мовностилістичної, сюжетнокомпозиційної та наративної організацій. Зміна зазначених характеристик сигналізує про дискурсивний "зсув", тобто перехід від однієї системи дискурсивних координат до іншої, що зумовлює перебудову програми інтерпретації дискурсу. Практичне значення дисертаційної роботи визначається її внеском у лінгвонаратологію, лінгвопоетику, лінгвостилістику завдяки розробленню засобів маркування прямої та непрямої інтертекстуальності; у когнітивну дискурсологію шляхом залучення до аналізу маркерів інтердискурсивності прототипної, ситуативної та функційноієрархічної моделей; у комунікативну лінгвістику завдяки тлумаченню маркування інтертекстуальності та інтердискурсивності, як бінарного когнітивнокомунікативного процесу в інтенційному та рецептивному вимірах.

2. The thesis is devoted to revealing the specifics of marking intertextuality and interdiscursivity in contemporary English fiction through a comprehensive analysis of textdiscursive means of denoting these phenomena in the corpus of the research material. For the first time, this work considers the marking of intertextuality and interdiscursivity as a binary cognitivecommunicative process that involves the designation and recognition of signals of intertextual and interdiscursive connections in contemporary Englis fiction. The binary nature of marking reflects its intentionalreceptive nature and covers two interrelated dimensions: 1) intentional, which defines marking as an individual authorial strategy, the essence of which is to create a cognitivecommunicative signal of a certain intertextual and/or interdiscursive element□ 2) receptive, associated with the recognition of such a signal and, consequently, the interpretation of the corresponding element. The operational unit of analysis of intertextuality and interdiscursivity in the studied fiction is defined as a marker as a formalsemantic element of the

text (graphic, lexicalsemantic, morphosyntactic, verbalfigurative, plotcompositional, narrative, and visual), which actualizes its intertextual or interdiscursive characteristics. The paper proposes a comprehensive methodology of analyzing the marking of intertextuality and interdiscursivity in English fiction, covering three stages: 1) theoreticalmethodological, 2) analyticalinterpretative, and 3) systematicinterpretative. The theoreticalmethodological stage involves creating a theoretical and methodological basis for researching the marking of intertextuality and interdiscursivity in contemporary English fiction, based on the latest achievements in the humanities. The analyticalinterpretative stage focuses on identifying textdiscursive means of marking intertextuality and interdiscursivity, grouping them, and interpreting them semantically and pragmatically. The systematizationinterpretation stage is aimed at organizing and interpreting the semantic and pragmatic effects that occur due to the functioning of intertextual and/or interdiscursive elements in fiction texts. The methodology for studying the marking of intertextuality and interdiscursivity in contemporary English fiction is based on the integration of general scientific methods, such as induction and deduction, analysis and synthesis, comparison and systematization as well as linguistic and literary methods, in particularly close reading based on cognitive theory of attentional distribution in speech and text, semanticstylistic, semanticpragmatic, semanticnarrative, contextualinterpretive, plotcompositional, cognitivediscursive and multimodal analysis. The marking of intertextuality in the English fiction being studied is carried out by direct and indirect means. Directly, intertextuality is revealed through linguistictextual, discursive, and visual markers. Linguistic and textual markers of intertextuality include graphic (italics, quotation marks, capital letters), lexicalsemantic, and morphosyntactic means. Discursive markers are revealed through discursive scenarios, temporalhistorical references, and the author's metacomments. Visual markers of intertextuality include statically visual and dynamically visual figures. Indirectly, intertextuality in the analyzed fiction is marked by its contextualization, the use of stylization, plotmotif structures, and symbolic figures. The marking of interdiscursivity, i.e., the designation and recognition of interrelations between different discourses in the text, was realized using prototype, situational, and functionalhierarchical models. The use of the prototype model of interdiscursivity made it possible to differentiate discourses by topic, type of knowledge represented in them, pragmatic orientation, tonal system, communicative purpose, features of linguistic style, plot composition and narrative organization. A change in these characteristics signifies a discursive shift, i.e., a transition from one system of discursive coordinates to another, which leads to a restructuring of the discourse interpretation program. The practical significance of the dissertation is determined by its contribution to linguonarratology, linguopoetics, and linguostylistics through the development of instruments for marking direct and indirect intertextuality to cognitive discourse studies by involving markers of interdiscursivity using prototypical, situational, and functionalhierarchical models in the analysis to communicative linguistics through the interpretation of the marking of intertextuality and interdiscursivity as a binary cognitivecommunicative process in the intentional and receptive dimensions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Жалко, Д. Д. (2022). Маркування інтердискурсивності / інтертекстуальності в когнітивній лінгвістиці. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Філологія, 25 (1), 3042. DOI: https://doi.org/10.32589/23110821.1.2022.263106

- Жалко, Д. Д. (2025). Маркування інтертекстуальності в художньому дискурсі XX століття. Studia Philologica, 24, 107133. DOI: https://doi.org/10.28925/23112425.2025.248
- Жалко, Д. Д. (2025). Алюзія як маркер імпліцитної інтертекстуальності в англійськомовному художньому дискурсі XX століття. Іноземна Філологія, 138, 64–77. DOI: http://dx.doi.org/10.30970/fpl.2025.138.5068
- Жалко, Д. Д. (2025). Інтердискурсивність у творах американських та англійських письменників XX століття: ідентифікація та опис. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія, 73, 5157. DOI: https://doi.org/10.32782/24091154.2025.73.9
- Жалко, Д. Д. (2025). Взаємодія інтертекстуальності та інтердискурсивності в сучасних англійськомовних художніх творах. Закарпатські філологічні студії, 41 (1), 189196. DOI: https://doi.org/10.32782/tps26634880/2025.41.1.30
- Zhalko, D.D. (2023). Fictional Discourse and Text vs. Fictional Interdiscourse and Intertext in Cognitive Linguistics: From Theory to Practice. Acta Humanitatis, 1 (1), 37–52. DOI: https://doi.org/10.5709/ah01.01.202303
- Zhalko, D.D. (2024). Methodology for Identifying Models of Marking Relationships of Intertextuality and Interdiscursivity in the Artistic Dimension. Acta Humanitatis, 2 (1), 58–73. DOI: https://doi.org/10.5709/ah02.01.202404

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U103527

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ізотова Наталя Павлівна

2. Natalia P. Izotova

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2098-4687

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цапів Алла Олексіївна

2. Alla O. Tsapiv

Кваліфікація: д.філол.н., доц., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5172-213X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Приходько Ганна Іллівна

2. Ganna I. Prihodko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6220-5333

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57219147819;
www.webofscience.com/wos/author/record/1907217;
scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=3nDDfQoAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Редька Інна Анатоліївна

2. Inna A. Redka

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3088-9651

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мінчак Галина Богданівна

2. Halyna B. Minchak

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1673-475X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Потапенко Сергій Іванович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Потапенко Сергій Іванович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Стефанова Наталія Олександрівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна